

**JOSEF DĚDEČEK** (\* 22.11.1843 Chlomek u Turnova)

Autor raných, česky psaných, bryologických prací; nejznámější jsou jeho "Mechy jatrovkovité (Hepaticae) květeny české" z r. 1883. Studoval na jičínském gymnasiu a v Praze později přírodní vědy. Do r.1899 působil jako suplent na reálce v Praze-Karlíně, ale byl také určitý čas asistentem L.J.Čelakovského a správcem sbírek v Národním muzeu. Sbíral zejména na Karlovarsku, v okolí Mariánských Lázní, na Šumavě a v pražském okolí. Zemřel 15.5.1915 v Dolních Chabrech.

**ODEŠLI****EMANUEL D. RUDOLPH** (1927 - 1992)

Americký lichenolog, zabýval se rovněž historií botaniky. Působil jako profesor na Ohio State University, specializoval se především na lišejníky Antarktidy. Zemřel 22.6.1992.

**DOUGLAS VICTOR SWINSCOW** (1917 - 1992)

Dne 24.9.1992 odešla výrazná osobnost - britský lichenolog, který se vypracoval ve světově uznávaného odborníka, přestože nikdy v tomto oboru nepracoval jako profesionál. Vystudoval medicínu, za války působil jako válečný lékař a parašutista (obdržel vysoké nizozemské vyznamenání), poté pracoval jako statistik (napsal statistickou příručku pro mediky) a po 45 let působil v redakci British Medical Journal. V botanice se zaměřil na mechorosty a kapradňorosty, později se specializoval na pyrenokarpní lišejníky a v sedmdesátých letech se začal věnovat africkým lišejníkům; tuto práci završil společně s H.Krog knihou *Macrolichens of East Africa* (1988). Byl zakládajícím členem Britské lichenologické společnosti. Kromě toho se zajímal o východní filosofii, taoismus, soužití s přírodou (autor knihy *Mystic Garden*), harmonii života a snažil se o pochopení hlubšího smyslu našeho bytí.

**ZE ŽIVOTA SPOLEČNOSTI X****BRYOLOGISCH-LICHENOLOGISCHE ARBEITSGEMEINSCHAFT FÜR MITTELEUROPA (BLAM)**

Bryologicko-lichenologická pracovní společnost pro střední Evropu má v letošním roce za sebou již čtvrtstoletí existence. Založena byla v roce 1968 v Berlíně tehdy zde působícími bryology a lichenology. Cílem bylo sdružit zájemce o oba obory z Německa, Rakouska a Švýcarska, pořádat společné exkurze a vydávat odborný časopis. Iničiátory byli G.Follmann, F.Koppe, J.Poelt a W.Schultze-Motel - ti také spolu s E.Freyem připravili první dva svazky časopisu *Herzogia*. Od třetího svazku jsou editory G.Philippi a J.Poelt. Časopis dosud vycházel nepravidelně (letos vyšel vol. 9/3+4), nyní jsou plánovány 3 svazky během dvou let. Jedním z hlavních záměrů společnosti bylo posílit aktivity, zlepšit koordinaci a informovanost - pro splnění tohoto cíle je od r. 1992 vydáván lichenologický zpravodaj *Aktuellen lichenologischen Mitteilungen*, jehož redaktory jsou G.B.Feige a H.T.Lumbsch; od letošního roku je plánovaná periodicitá třikrát ročně. Bryologický zpravodaj

Bryologische Rundbriefe založený r. 1990 J.-P. Frahmem je od letošního roku rovněž vydáván pod záštitou BLAM. Kromě vydávání výše uvedených tří periodik je činnost společnosti zaměřena na přípravu a realizaci velkých exkurzí, jež jsou pravidelně pořádány každý rok. Kromě Alp byly v minulosti navštíveny např. i Turecko a Španělsko - z toho je vidět, že aktivita není zaměřena pouze na střední Evropu. Kromě toho jsou pořádány také menší specializované exkurze a kursy. V současné době má společnost kolem 400 členů z mnoha zemí. Členský příspěvek představuje předplatné časopisu *Herzogia* a činí ročně 35 DM (pro studenty 25 DM), bryologický nebo lichenologický zpravodaj dalších 10 DM navíc. Sekretářem a pokladníkem BLAM je Dr. Volker John, Pfalzsmuseum für Naturkunde, Hermann-Schäfer-Str. 17, D(W)-6702 Bad Dürkheim.

Volker John

## Přízní

M.O.Hill, C.D.Preston & A.J.E.Smith (1992): Atlas of the bryophytes of Britain and Ireland. Vol. 2. Mosses (except Diplolepidae). - Harley Books, Great Horkeley, 400 p.

Druhý díl třídílného Atlasu mechorostů Británie a Irska zahrnuje mechy izolovaných tříd *Sphagnopsida* a *Andreaeopsida* a devět řádů třídy *Bryopsida*. Mapy rozšíření jednotlivých druhů v síti 10x10 km jsou výsledkem třicetiletého průzkumu flóry mechorostů Britských ostrovů členy Britské bryologické společnosti. Kniha obsahuje 367 map rozšíření, přičemž u každé mapy jsou uvedeny poznámky o biotopu druhu, jeho reprodukční biologii a o rozšíření mimo sledované území. V mapách jsou rozlišovány údaje před (včetně nedatovaných) a po roce 1950.

Úvodní kapitola předního bryologa A.C.Crundwella "Mehorosty Británie a Irska v Evropském kontextu" uvádí řadu zajímavých tabulek. První shrnuje druhy introdukované do Británie a Irska, které nejsou známy z kontinentální Evropy. Druhá uvádí 19 druhů endemických pro Británii a Irsko. Některé z nich, jak uvádí autor, jsou ale pochybné taxonomické hodnoty a 5 z nich je známo pouze z originální lokality. *Ditrichum plumbicola*, které je rovněž v tomto seznamu, uvádějí ovšem rovněž Düll et Meinunger (1989) z Německa. V dalších tabulkách jsou shrnuty druhy ve sledovaném území původní a na kontinentu se nevyskytující druhy oceánicko-subalpinského elementu, přítomné rovněž v kontinentální Evropě. Poslední tabulka uvádí druhy známé z evropského kontinentu, jež v Británii a Irsku dosud známy nejsou.

Celé dílo je perfektně formálně a graficky zpracováno a také svojí koncepcí může sloužit jako vzor pro zbývající části našeho kontinentu. Ivan Novotný

R.Ochyra, P.Szmajda & H.Bednarek-Ochyra (1992): Atlas of the geographical distribution of mosses in Poland. Part 8. - W.Szafer Institute of Botany & A.Mickiewicz University, Kraków & Poznań, 77 p. + 10 maps.

Setkáváme se s osmým pokračováním Atlasu rozšíření mechů v Polsku, které je součástí projektu Atlasu rozšíření výtrusných rostlin započatého již v roce 1962 prof. Czubińskim ve spolupráci s J.Szweykowskim. Do r. 1991 bylo v rámci tohoto projektu publikováno 9 svazků série lišejníky, 10 svazků série játrovky a 7 svazků mechařské řady. V osmé části je zpracováno rozšíření *Amblyodon dealbatus*, *Catocopium nigrum*, *Bartramia uhyphylla*, *B. halleriana*, *B. pomiformis*, *Herzogiella striatella*, *Loeskeobryum brevirostre*, *Hylocomiastrum pyrenaicum*, *H. umbratum* a *Ulotophyllum*. V textové části je u každého druhu shrnuto jeho rozšíření v Polsku, ekologie a celosvětové rozšíření. Dále je v tomto svazku publikován aktualizovaný seznam mechů Polska zahrnující 677 druhů. Ivan Novotný